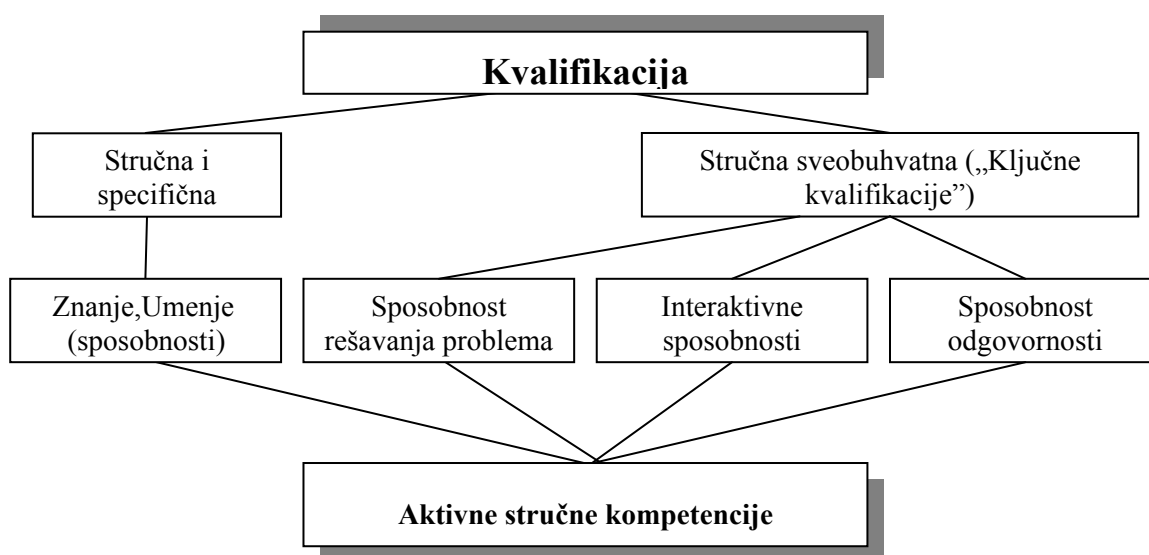

Aktivne stručne kompetencije

3 Aktivne Stručne Kompetencije

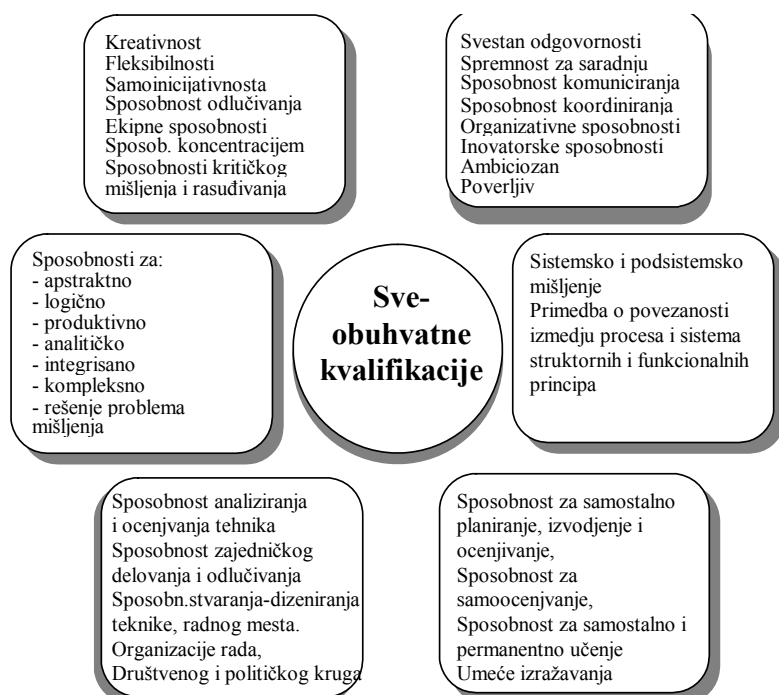
Industrijski i zanatski stručni zahtevi podležu promenama i permanentnom razvoju, kao što se da videti posebno u oblasti IT. Ovim se menjaju i zahtevi u odnosu na profesije i njihove kvalifikacije. Dok se ranije ove profesije sticale-obrazovale po “potrebi” i prilagođavale na “stručne šablone”, danas u prvom reku težimo razvoju ključnih kvalifikacija (fig. 1.1.) kako bi se mogle pratiti neprestalne promene. Ovim se podrazumeva da profesija treba da podleže neprestalnim zahtevima za dalje usavršavanje, da bi bio u stanju, da aktivizuje ne samo stručna znanja, nego i opšta znanja u samostalnom rešavanju problema. Takođe treba da je spreman i sposoban za ekipni rad, da predlaže rešenja u drugarskom i integrisanom načinu, kao i da preuzima odgovornosti za svoje postupke.

1: Aktivne Stručne kompetencije

Aktivne Stručne Kompetencije

Međutim ključne opšte kvalifikacije (fig.2), kao fleksibilnost, samostalnost ili kreativnost nastavnika se može u mnogome postaći i u klasičnoj nastavi. Zadatak nastave orjentisane ka aktivnosti (NOA) je pre svega razvoj aktivnih stručnih kompetencija kod učenika.

2:Sveobuhvatne kvalifikacije (van stručnih oblasti)

Sa aktivnom profesionalnom kompetencijom podrazumevamo sposobnost i spremnost jedne individue da u stručnim situacijama deluju na stručni način, razmišljajući sam sa društvenom odgovornošću, odnosno da očekivane probleme reši na samostalan način, orjentisane ka šemama delovanja, ocenjuje iznađeno rešenje i zatim nastavi dalje da traga ka individualnim otkrićima. Radne kompetencije se razilažu na ostale dimenzije stručnih, personalnih i socijalnih kompetencija.

Aktivne stručne kompetencije

Stručna kompetencija predstavlja spremnost i sposobnost za rešenje problema i zadataka, baziranih na stručnim znanjima i sposobnostima, uvek uz profesionalno orjentisanje ka objektivama, na samostalan način i samostalan izbor metoda, ali i uz vrednovanje rezultata.

Lična-Personalna kompetencija predstavlja spremnost i sposobnost da kao individualna ličnost objasni, dobro razmotri i oceni mogućnost razvoja, zahteva i ograničenja u porodici, radnom mestu i društvenom životu, da reflektuje svojim ličnim sposobnostima i da gradi i dalje razvija svoje lične i životne planove. Ova kompetencija obuhvata lične attribute kao: samostalnost; sposobnost zakritikovanje samouverenja; poverenja; svesnost odgovornosti i zaduženja. Posebno obuhvata i razvoj, prethodno dobro zacrtanih vrednosti i njegovu vezu lično određenu u toj vrednosti.

Socijalna kompetencija predstavlja spremnost i sposobnost za stvaranje i saživljenje društvenih i socijalnih odnosa, da shvati toplinu i tensionirane momente života i rada, kao i diskutuje sa drugima i shvata druge na racionalan i odgovoran način. U ovom segmentu poseban akcenat je dat na razvoj socijalne odgovornosti i na razvoj solidarnosti.

Metodološke kompetencije, Komunikativne kompetencije i Kompetencije učenika su integralni deo stručnih, personalnih-ličnih i socijalnih kompetencija. Metodološka kompetencija je sposobnost i spremnost za planirano delovanje orjentisano ka objektivi za vreme proučavanja i rešavanja stručnih problema i zadataka. Metode mišljenja i procesa rada, samostalno se biraju i primenjuju i samim tim i delimično dalje razvijaju. Komunikativna kompetencija podrazumeva spremnost i sposobnost stvaranja i svaćanja komunikativnih situacija. U ovom slučaju trebamo perceptirati; shvatiti i prezentirati, lične zahteve – potrebe, ciljeve kao i ciljeve i zahteve partnera.

Kompetencija učenika predstavlja sposobnost i spremnost samostalnog primanja informacija (npr. ocenjivanje jednog stručnog članka). U ovom slučaju veoma je važna sposobnost strateškog i tehničkog primenjivanja sticanja znanja; kao i spremnost za permanentno učenje – kako u stručnim tako i u nestručnim oblastima.